

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 21. juni 2021

Sak

2021/0651 The Rainbow Team – 821 414 032 – klage over avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon

Til stede: Leder Martin Hennig, medlem Shabneet K. Bains og medlem Elisabet Ekberg

Sakens bakgrunn

The Rainbow Team (klager) søkte 31. august 2020 om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2019. Søknaden gjaldt et kompensasjonsbeløp på 82 481 kroner etter forenklet modell.

Lotteritilsynet avslo søknaden 9. desember 2020, med den begrunnelse at klager ikke er en demokratisk forening og at foreningen er lukket. Videre er avslaget begrunnet med at frivillig innsats ikke utgjør en viktig del av foreningens virksomhet. Det stilles også spørsmål ved gyldigheten av søknadsgrunnlaget, ettersom regnskapet er ført, revidert og godkjent av styret. Det vises til at regnskap må revideres av en uavhengig revisor, og godkjennes av et åpent og uavhengig årsmøte, for at regnskapsinformasjonen skal ha sin verdi. I tillegg ble det vist til at kontoutskriftene viser en del uttak fra foreningens konto som går til styreleder og at etterspurte bilag ikke er levert.

Klager påklaget vedtaket 10. desember 2020. Klager viser til at foreningen består av syv medlemmer, hvorav noen også er med i styret (lederen er det eneste offisielle styremedlemmet). Alle disse jobber som frivillige langt utover vanlig styrearbeid både før, under og etter arrangementene. Styrelederen bestemmes hvert år av de øvrige medlemmene etter demokratiske prinsipper. Dersom flertallet er imot, må ny leder bestemmes. Omtrent en gang i året i forbindelse med hvert arrangement, åpner foreningen for at det er mulig å søke seg inn i foreningen, enten som medlem eller som frivillig. Det stemmes over hvem som kan bli medlem/frivillig. Dette har vært nødvendig for å kunne få medlemmer/frivillige med riktig kompetanse og med riktige intensjoner. På bakgrunn av at arrangementene er «fan-eventer», må foreningen sørge for at medlemmene og frivillige ikke søker seg inn på grunn av personlige interesser.

Videre vises det til at nærmest hele virksomheten er basert på frivillig innsats, og styrearbeidet er kun en liten del av arbeidet. Hvert arrangement krever mye arbeid, og det strekker seg langt utover det som er vanlig for et styre. Styreleder har alene lagt ned et halvt årsverk med frivillig arbeid i foreningens to

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

arrangementer, mens de andre medlemmene til sammen har lagt ned et helt årsverk til sammen. Frivillige har hjulpet foreningen med nettsidene og sosiale medier, også utenom arrangementene. På arrangementene High on SKAM 1 og High on SKAM 2 hadde foreningen omtrent 20 og 40 frivillige.

Klager erkjenner at det er uheldig at en og samme person både er styreleder og jobber med regnskapet, men viser til at ingen andre har mulighet til å gjøre dette på grunn av manglende tilgang til Altinn og bedriftskontoen hos DNB. Det er kun styreleder som er norsk statsborger, og som har innloggingsmuligheter til det offentlige. Samtlige opplysninger er transparente for de øvrige medlemmene og de har både revidert, godkjent og signert event-regnskap og årsregnskap.

Klager erkjenner videre at flere transaksjoner har gått til styreleders konto, men at dette skyldes at vedkommende betalte flere utlegg fra sin personlige konto, og har fått disse tilbakebetalt. Styreleder har også dekket for underskuddet i forbindelse med High on SKAM 2, som skyldes uforutsette utgifter i forbindelse med flystreik og andre uheldige forhold som fant sted i Italia.

Klager viser til at foreningen har budsjettert med merverdiavgiftskompensasjon. Foreningen er i tillegg hardt rammet av begrensningene i forbindelse med korona, og har ikke hatt mulighet til å tjene inn de tapte pengene i 2020 og vil med stor sannsynlighet heller ikke ha mulighet til det i 2021.

Lotteritilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre sitt vedtak og oversendte klagen med innstilling 9. april 2021 til Lotterinemnda for behandling.

Klager har i e-post 22. april 2021 sendt inn supplerende merknader og utdyper her sin begrunnelse for klagen. Lotteritilsynet kom med kommentarer til merknadene 26. april 2021.

I e-post av 22. mai 2021 sendte klager inn en oversikt over organisasjonens frivillig innsats for regnskapsåret 2019 etter forespørsel fra Lotterinemnda.

Det rettslige grunnlaget

Det rettslige grunnlaget er forskrift 23. oktober 2018 nr. 1600 om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner (forskriften).

I forskriften § 3 tredje ledd bokstav c fremgår det at det ikke gis kompensasjon til «organisasjoner som er lukket, det vil si organisasjoner som ikke er åpne for allmennheten hvor dette ellers hadde vært naturlig».

Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

The Rainbow Team sin klage gjelder Lotteritilsynets vedtak 9. desember 2020 om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon.

Lotteritilsynet avsto søknaden på flere grunnlag. Ett av grunnlagene er forskriften § 3 tredje ledd bokstav c om at det ikke gis kompensasjon til «organisasjoner som er lukket, det vil si organisasjoner som ikke er åpne for allmennheten hvor dette ellers hadde vært naturlig.»

I høringsnotat 11. desember 2017 om «Ny forskrift om merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner» punkt 2.4.4 har Kulturdepartementet uttalt følgende om formålet og praktiseringen av forskriften § 3 tredje ledd bokstav c:

«[f]ormålet med ordningen er å fremme frivillig aktivitet. I forslag til nytt regelverk om Norsk Tippings overskudd til samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner heter det at «lukkede organisasjoner er ikke åpne for allmennheten og skal ikke motta tilskudd. Det innebærer eksempelvis at organisasjoner der eksisterende medlemmer skal godkjenne nye medlemmer ikke regnes som støtteberettiget», jf. høringsnotat av. 16. august punkt. 3.2.3. Departementet legger opp til at lukkede organisasjoner ikke skal motta kompensasjon. Lukkede organisasjoner defineres her som organisasjoner som ikke er åpne for allmennheten hvor dette ellers hadde vært naturlig. Slike organisasjoner kjennetegnes ved at nye medlemmer må anbefales eller inviteres av eksisterende medlemmer og eventuelt at nye medlemmer må kunne vise til visse kvalifikasjoner som godt omdømme ol.»

Det følger av klagers vedtekter artikkel I punkt 4.0 at «THE RAINBOW TEAM er en lukket forening. Bare spesielt inviterte enkeltpersoner som medlemmene stemmer enstemmig om er velkommen til å bli medlemmer av THE RAINBOW TEAM så lenge medlemmet handler i de beste interessene til THE RAINBOW TEAM.»

I klagers vedtekter artikkel I punkt 5.0 er det oppstilt krav til frivillige som blir brukt under arrangementene og regler for utvelgelsen av dem. Det oppstilles blant annet krav om at frivillige må sende inn et motivasjonsbrev/fylle inn en elektronisk søknad som vurderes av styret og alle frivillige må signere spesialisert taushetsplikt. Flertallet i styret må være enige om hvilke frivillige som blir med på laget.

Det fremgår av klagers vedtekter artikkel I punkt 2.0 at foreningens formål er å organisere og tilby skreddersydde tjenester for enkeltpersoner, grupper og bedrifter, og planlegge konvensjoner, kick-offs, arrangementer og konferanser.

Klager har i merknadene til Lotteritilsynets innstilling forklart at foreningen har vært alt annet enn lukket, og de frivillige har kunnet komme med både forslag og ideer uten å bli avvist. Videre vises det til at vedtektene er endret slik at det blir mer tydelig også for utenforstående hva klager har lagt til grunn når foreningen ble grunnlagt i 2018.

Ved Lotterinemndas vurdering tas det utgangspunkt i klagers vedtekter slik de foreligger på søknadstidspunktet. Organisasjonene må selv sørge for at vedtektene

gir et riktig bilde av hvordan forholdene er i praksis. Planlagte eller etterfølgende endringer i vedtektene og drift får ikke betydning for vurderingen.

Lotterinemnda har kommet til at klager fremstår som en lukket organisasjon som ikke er åpen for allmennheten hvor dette ellers hadde vært naturlig. Det følger av klagers vedtekter at «THE RAINBOW TEAM er en lukket forening», og at det kun er spesielt inviterte enkeltpersoner som medlemmene stemmer enstemmig om som kan bli medlemmer av foreningen. At det stilles krav om anbefaling eller invitasjon fra eksisterende medlemmer, ble i høringsnotat 11. desember 2017 om «Ny forskrift om merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner» punkt 2.4.4 uttrykkelig nevnt som et eksempel på forhold som tilsier at en organisasjon anses som lukket, og nemnda legger derfor stor vekt på dette. Etter nemndas syn er det ikke noe i klagers formål eller virke som tilsier at det er naturlig å ha slike kriterier for medlemskap, se til sammenligning Lotterinemndas vedtak i sak 2020/704. At det også stilles egne krav til frivillige underbygger at organisasjonen er lukket. Klager har vist til at det ikke var naturlig å åpne opp for å kunne invitere medlemmer uten å kjenne til deres bakgrunn og motivasjon, da dette potensielt kan sette flere av gjestene i fare og i ubehagelige situasjoner. De eneste som har blitt avvist av foreningen som frivillige, er de som har oppført seg upassende i møte med artister og andre fans. Det vises til at foreningen har høye sikkerhetskrav på arrangementene på grunn av underskrevne kontrakter. Nemnda utelukker ikke at det kan være naturlig å stille visse krav til medlemskap ut fra det klager har opplyst. Nemnda kan imidlertid ikke se at vedtektene er tilpasset med konkret angivelse av eventuelle relevante betingelser for å oppnå medlemskap. Vedtektene viser etter nemndas oppfatning at foreningen er lukket.

På denne bakgrunn har Lotterinemnda kommet til at klager ikke er åpen for allmennheten hvor dette ellers hadde vært naturlig, og klager er følgelig en lukket organisasjon som ikke er kompensasjonsberettiget.

Lotteritilsynet har i tillegg vist til at klager ville fått avslag på søknaden, ettersom foreningen ikke er demokratisk og at det ikke er dokumentert at frivillig innsats er en viktig del av virksomheten.

Lotterinemnda finner ikke grunn til å vurdere om klager er en demokratisk forening eller har dokumentert at frivillig innsats er en viktig del av virksomheten, da nemnda har kommet til at klager er en lukket organisasjon som er unntatt fra merverdikompensasjonsordningen på dette grunnlaget.

Både Lotteritilsynet og klager gir uttrykk for at det er uheldig at regnskapet føres, revideres og godkjennes av foreningens styre på to personer. Tilsynet har i tillegg vist til at det er uheldig at foreningens transaksjoner går gjennom styreleders konto, særlig når det er styreleder som fører og reviderer regnskapet. Klager har forklart at bedriftskortet ikke alltid var tilgjengelig og viser til at det ikke er ført noen personlige utgifter på foreningen. Tilsynet har også vist til at det ble oppdaget fakturerer som hadde fakturadato og betalingsfrist i 2018, og en faktura datert til 2016. Klager har forklart at ettersom mesteparten av inntektene og utgiftene kom i 2019, ble utgiftene som er datert til 2018 overført til regnskapet for 2019. Klager viser til at det ga lite mening å lage et regnskap for 2018 som bare skulle omfatte deler av et arrangement. Tilsynet har ikke vist til disse

momentene som avslagsgrunnlag og Lotterinemnda finner derfor ikke grunn til å gå nærmere inn på dette forholdet.

På bakgrunn av at klager er en lukket organisasjon som ikke er åpen for allmennheten hvor dette ellers hadde vært naturlig, har Lotterinemnda kommet til at klagen ikke kan føre frem.

Konklusjon

Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at tilsynets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er godkjent elektronisk